

Izobraževalne poti

v Avstriji 2022/23

Izobraževalne poti

v Avstriji 2022/23

Dunaj, 2022

Kolofon

Lastnik, založnik in urednik medija:

Zvezno ministrstvo za izobraževanje, znanost in raziskave

Minoritenplatz 5

1010 Dunaj

+43 1 531 20-0

www.bmbwf.gv.at

Fotografija: iStock/Sadeugra, stran 5: BMBWF/Andy Wenzel

Oblikovanje: BKA Design & Grafik

Tisk: Print Alliance HAV Produktions GmbH, 2540 Bad Vöslau

44. naklada

Dunaj, 2022

Vsebina

Predgovor	5
Avstrijski izobraževalni sistem	6
Osnovna izobraževalna ustanova	8
Nižja stopnja osnovne šole	13
Srednja šola	19
Vključujoča šola/posebna šola	23
Politehniška šola	25
Splošna višja srednja šola	29
Poklicna šola	32
Poklicna srednja šola	36
Poklicna višja srednja šola	41
Zaključni izpiti na splošni višji srednji šoli in poklicni višji srednji šoli	47
Izobraževanje do 18	51
Kolidž/Pripravljalni tečaj	54
Izobraževanje po svetu	57
Visoka šola	60
Univerza	63
Višje strokovne šole	64
Pedagoška visoka šola	65
Zasebna visoka šola in zasebna univerza	68

Erasmus+	69
Izobraževanje odraslih	72
Šolsko psihološko svetovanje	76
Psihološko svetovanje študentom.....	81
Druge storitvene točke na Zveznem ministrstvu za izobraževanje, znanost in raziskave (BMBWF) in v zveznih deželah	84

Predgovor

Brošura »Izobraževalne poti v Avstriji 2022/23« ponuja strnjen pregled celotnega avstrijskega izobraževalnega sistema in tako obsega informacije od osnovnošolskega izobraževanja do izobraževanja odraslih.

Pomembna novost je uvedba »Osnovnega digitalnega izobraževanja« kot obveznega predmeta v nižji gimnaziji (AHS-Unterstufe) in srednji šoli. Z njim bodo učenci od 5. do 7. razreda od šolskega leta 2022/23 dalje dobili osnovo za kompetentno, samostojno in kritično ravnanje z digitalnim svetom.

V zahtevnih časih je še posebej pomembno, da vsi, ki delamo na področju izobraževanja, najdemo dobre okvirne pogoje za podporo, predvsem pa da socialnim vidikom namenimo posebno pozornost. Zvezno ministrstvo za izobraževanje, znanost in raziskave (BMBWF) zato povečuje vse podporne ukrepe na področju šolske psihologije. Informacije in kontakte ali povezave najdete v razdelku naslovov te brošure.

Študente razveseljuje novica, da se študijska štipendija s septembrom 2022 ne le zvišuje, temveč da se bodo pri izračunu bistveno bolj fleksibilno upoštevale tudi njihove bivalne razmere.

Želim vam vse dobro v novem šolskem in študijskem letu. Ostanite zdravi in samozavestni!

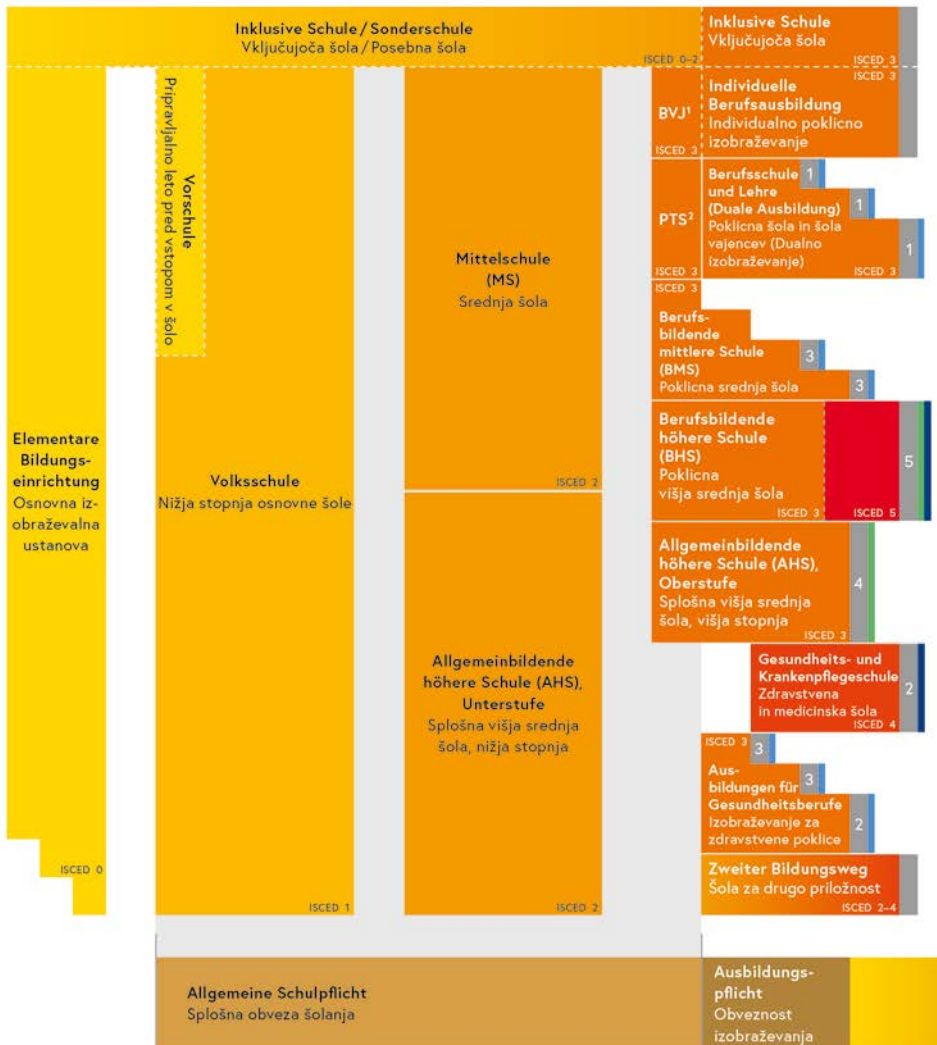

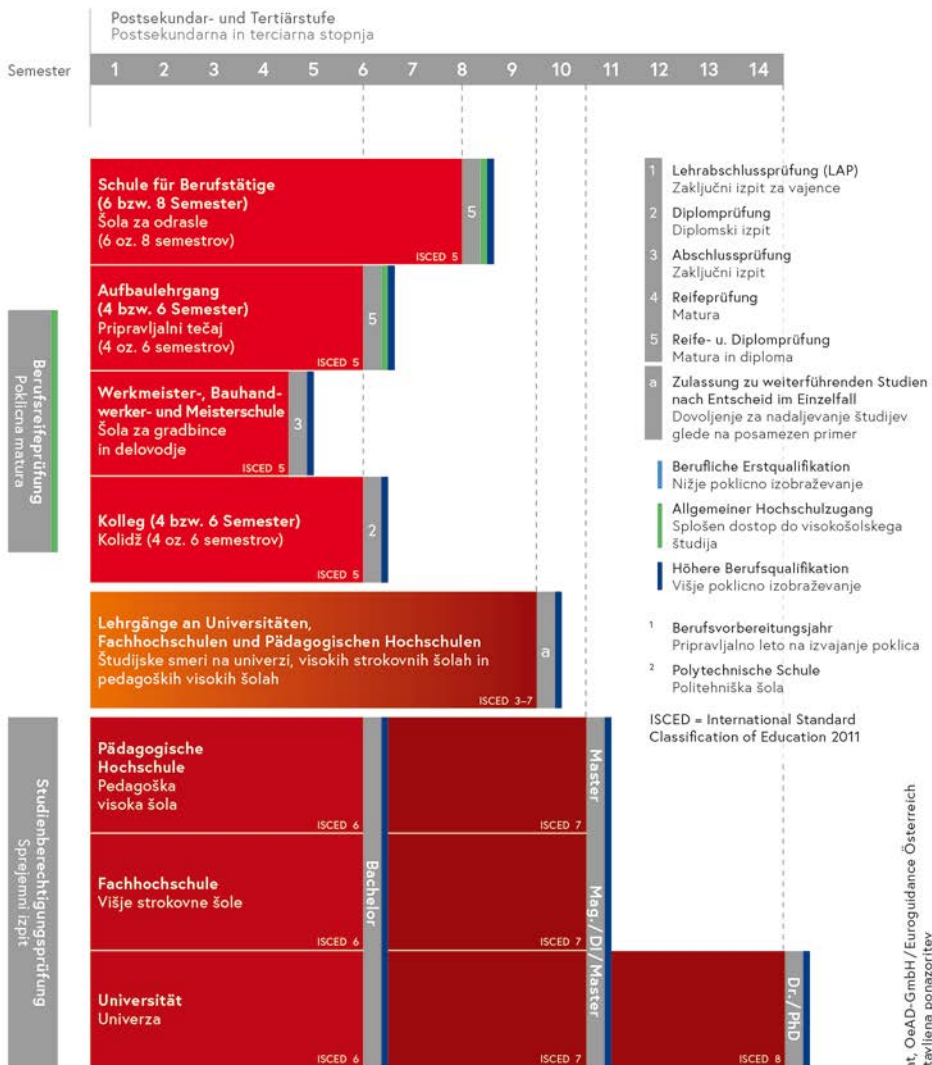
Izr. univ. prof. dr. Martin Polaschek

Zvezno ministrstvo za izobraževanje, znanost in raziskave

Das österreichische Bildungssystem / Avstrijski izobraževalni sistem

Erwachsenenbildung / Weiterbildung allgemein, beruflich, kulturell, politisch, wissenschaftlich
Izobraževanje za odrasle/nadaljnje izobraževanje splošno, poklicno, kulturno, politično, znanstveno

Erlangte Qualifikationen abhängig von der jeweiligen Weiterbildung
Pridobljene kvalifikacije – odvisne od posameznega nadaljnega usposabljanja

ISCED 1-7

Osnovna izobraževalna ustanova

Osnovne izobraževalne ustanove

Osnovne ustanove – na primer vrtci – so prve izobraževalne ustanove v življenju, v katerih poteka celovit **nadaljnji razvoj otrok** ob upoštevanju njihove starosti ter njihovih individualnih sposobnosti in potreb. Obiskovanje osnovne izobraževalne ustanove bi moralo otrokom omogočiti čim boljši začetek njihove izobraževalne kariere, hkrati pa povečati njihove izobraževalne možnosti.

Osnovne izobraževalne ustanove je treba razumeti kot **različne modele ustanov**. Na eni strani so to ustanove za otroke do tretjega leta, kot so jasli, na drugi strani pa vrtci, ki jih obiskujejo tri do šest let stari otroci. Obstajajo tudi starostno mešane ustanove, kot so otroške hiše ali otroške skupine. Poimenovanja modelov so lahko različna, odvisno od zvezne države. Možna je tudi oskrba s strani izvajalcev varstva otrok, ki za otroke večinoma skrbijo v zasebnih prostorih.

Izobraževanje

Da bi lahko delali kot vzgojitelj v osnovnošolski ustanovi, je treba opraviti usposabljanje na izobraževalnem zavodu za osnovnošolsko izobraževanje (BAfEP), bodisi na petletnem programu višjega šolskega izobraževanja (BHS) bodisi na kolidžu. Izobraževanje v višji poklicni šoli se zaključi z maturo in diplomskim izpitom. Izobraževanje traja pet let. Usposabljanje na kolidžu se zaključi z diplomskim izpitom. Pogoji za sprejem so matura, sprejemni izpit za vpis na univerzo ali poklicna matura. Izobraževanje traja dve leti oz. pet do šest semestrov, če se izobražujete ob delu.

Visokošolski program »Osnovnošolsko izobraževanje« ponuja osebam z ustreznim predhodnim usposabljanjem možnost vstopa na poklicno področje

osnovnošolskega izobraževanja v smislu kvalifikacije »vodilni osnovnošolski učitelj«. Izvaja se na več pedagoških fakultetah.

Od študijskega leta 2022/23 dalje je na pedagoških fakultetah mogoče pridobiti strokovno, znanstveno in v prakso usmerjeno kvalifikacijo »inkluzivni osnovnošolski učitelj« ali »inkluzivna osnovnošolska učiteljica«, ki omogoča tudi poklicno kvalifikacijo.

Za opravljanje dela pedagoškega asistenta oz. pedagoške asistentke v osnovnošolskem zavodu je ena možnost usposabljanje na strokovni šoli za poklice pedagoškega asistenta. Pedagoški asistent pomaga vodji skupine pri vzgojnem delu in opravlja tudi gospodinjska opravila. Izobraževanje na strokovni šoli traja tri leta in se zaključi z zaključnim izpitom.

Prijava

Priporočljiva je zgodnja prijava v osnovno izobraževalno ustanovo. Več informacij najdete na naslednji povezavi: www.oesterreich.gv.at > Geburt > Behördenwege

Poldnevni brezplačni obvezni obisk

Otroci, ki so dopolnili pet let do 31. avgusta zadevnega leta, morajo vsaj **štiri dni na teden v obsegu 20 ur obiskovati ustrezne osnovne izobraževalne ustanove**. obroki niso vključeni v oprostitev plačila, prav tako ne udeležbe pri posebnih ponudbah (npr. izletih). Osnovne izobraževalne ustanove so primerne takrat, kadar se v njih spodbuja nemščina kot izobraževalni jezik.

Obveznost obiska traja do 31. avgusta po dopolnjenem šestem letu starosti. Otroci, ki predčasno pričnejo obiskovati šolo, so izvzeti iz obveznosti obiska.

Obvezna prisotnost velja za celotno leto vrtca z izjemo šolskih počitnic, ki jih ureja državna zakonodaja, pet tednov dopusta, bolezni otroka ali zakonitega skrbnika in izrednih dogodkov.

Na zahtevo zakonitega skrbnika, naslovljeno na posamezno zvezno deželo, so lahko otroci zaradi invalidnosti, posebnih izobraževalnih potreb, zdravstvenih razlogov ali zaradi oddaljenosti ali težkih pogojev potovanja med krajem bivanja in najbližjo ustrezno institucijo oproščeni obiska.

Vloži se lahko tudi prošnja za izpolnjevanje obveznosti obiska otroka v okviru vzgoje otroka doma ali pri izvajalcih varstva otrok. To predpostavlja, da ni potrebe po podpori v nemškem izobraževalnem jeziku in da je zagotovljeno izpolnjevanje izobraževalnih nalog in vrednot.

Nadaljnje informacije o obveznosti obiska so na voljo v uradu deželne vlade posamezne zvezne dežele ali na Dunaju.

Zgodnja jezikovna spodbuda

Ustrezne osnovne izobraževalne ustanove morajo že od samega začetka **spodbujati jezikovno znanje otrok**, pri čemer bi bilo treba spodbujati učenje nemškega jezika od četrtega leta dalje. Preverjanje teh sposobnosti poteka v okviru enotnih določitev jezikovne ravni na ravni države – »BESK (DaZ) KOMPAKT« – od tretjega leta v osnovnih izobraževalnih ustanovah. Za neprekinjeno jezikovno spodbudo se uporablja obrazec iz osnovne izobraževalne ustanove, ki se preda obvezni šoli in vsebuje informacije o otrokovih prednostih in jezikovnih področjih, ki jih je mogoče spodbujati, ter tako ponuja konkretno izhodišče za nadaljnje načrtovanje spodbude.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Elementarpädagogik

Nižja stopnja osnovne šole

Splošna obveza šolanja

Vsi otroci s stalnim prebivališčem v Avstriji morajo hoditi v šolo devet let. Otroci, ki imajo svoj 6. rojstni dan do 1. septembra ali 1. septembra, morajo v šolskem letu, ki se začne septembra, obiskovati šolo, starši oz. skrbniki pa jih morajo vpisati v nižjo stopnjo osnovne šole.¹ Nižja stopnja osnovne šole obsega 4 razrede. Učenci praviloma obiskujejo nižjo stopnjo osnovne šole v starosti od 6 do 10 let.

Vpis v šolo otroku zagotavlja mesto v šoli, po možnosti v šoli, kamor se je vpisal, ali v bližnji šoli, če je število vpisanih učencev v šoli previsoko. Dodelitev mesta v šoli izvede šola oz. pristojni izobraževalni direktorat.

Zrelost za šolo

Ob vpisu učencev se ugotavlja, ali je otrok zrel za šolo. Vodstvo šole se lahko odloči za uporabo nove, dodatne metode. Ta tako imenovani **pregled za vpis v šolo** prikazuje stopnjo otrokovega razvoja in po potrebi šolam in staršem omogoča optimalno **podporo** pred vstopom v šolo. Upoštevajo se tudi podatki iz vrtca. Otrok je zrel za šolo, če lahko dobro spremlja pouk v prvem razredu in ni preveč obremenjen. Če je otrok dovolj star za vpis v šolo, vendar še ni zrel za šolanje, je sprejet v šolo, ki omogoča eno leto priprave otroka pred vpisom v šolo.

1 Če se je otrok rodil pred izračunanim datumom poroda, se lahko ta datum v skladu z materinsko knjižico uporabi kot »rojstni dan« otroka. To pomeni, da je možno obvezno šolanje prestaviti za eno leto. (Primer: izračunani datum poroda je 15. september, otrok pa se je rodil 1. septembra. Če se za rojstni dan vzame 1. september, mora otrok v šolo septembra, če se upošteva 15. september, pa šele naslednje šolsko leto.) Zakoniti skrbniki morajo to ob vpisu v šolo sporočiti in s seboj prinesiti materinsko knjižico.

Poznavanje nemškega jezika se, če se ta ob prvem pregledu otroka za vpis v šolo z gotovostjo ne določi, natančneje preveri ob naslednjem terminu. Zelo pomembno je namreč, da je otrok tudi jezikovno sposoben spremljati pouk. Če se izkaže, da je znanje nemščine nezadostno, je treba otroka vpisati v poseben razred ali tečaj za učenje nemškega jezika.

Obiskovanje **predšolske stopnje** za šoloobvezne otroke, ki pa še niso zreli za šolanje, poteka v lastnih razredih ali pri pouku skupaj s 1. stopnjo izobrazbe ali 1. in 2. stopnjo izobrazbe. Za predšolsko raven obstaja ločen učni načrt.

Otroci, ki še niso šoloobvezni, so pa zreli za šolanje in imajo svoj 6. rojstni dan do 1. marca v prihajajočem koledarskem letu, so lahko **predčasno** sprejeti v prvi razred. Pogoji za to je, da je ugotovitev glede zrelosti otroka za šolanje pozitivna in da starši oddajo vodstvu šole pisno vlogo.

Promocija nemščine v avstrijskih šolah

Cilj nemškega modela pomoči učencem s pomanjkljivim znanjem nemščine je zgodnje in intenzivno učenje nemščine kot učnega jezika. S tem je zagotovljeno, da lahko učenci sledijo rednemu pouku in čim hitreje preidejo v učni razred.

1 Promocija v treh različnih intenzivnostih

Znanje nemškega jezika se pri otrocih in mladostnikih ocenjuje ob vstopu v šolo s standardiziranim testnim postopkom MIKA-D (merilni instrument za analizo kompetenc – nemščina). Rezultat MIKA-D odloča, kakšno pomoč bodo prejeli bodoči šolarji.

Za to so na voljo tri možnosti:

- a. Obiskovanje dopolnilnega pouka nemščine: Dopolnilni pouk nemščine obiskujejo tisti učenci, ki slabo ali nič ne znajo nemščine kot učnega jezika (= rezultat MIKA-D: nezadostno). Prejmejo intenzivno podporo pri dopolnilnem pouku nemščine, ki obsega 15 (primarna stopnja) oziroma 20 ur na teden (od sekundarne stopnje 1). Z vidika integracije in utrjevanja jezikovnega znanja se učenci v manjši meri udeležujejo tudi rednega pouka (npr. vadbe in športa) ter šolskih izletov in projektov. Znanje nemškega jezika šolarjev se ponovno oceni ob koncu vsakega semestra z uporabo MIKA-D in po potrebi se izvede sprememba v drugo obliko pomoči.
- b. Obiskovanje dopolnilnega pouka nemščine ob rednem pouku: Učenci so že razvili nizko raven znanja nemščine, vendar še ne morejo slediti rednemu pouku brez intenzivne podpore (rezultat MIKA-D: pomanjkljivo). Večino predmetov obiskujejo pri rednem pouku in prejmejo pomoč nemščine 6 ur na teden. Ob koncu semestra bo jezikovno znanje ponovno ocenjeno z MIKA-D in po potrebi bo izvedena sprememba v drugo obliko pomoči.
- c. Obiskovanje rednega pouka, po potrebi z dodatno podporo nemškega jezika: Učenci že lahko spremljajo pouk (rezultat MIKA-D: zadostno). Glede na individualne potrebe po podpori in organizacijske zahteve na lokaciji šole bodo šolarji še naprej prejeli (integrativno ali dodatno) podporo pri nemščini, jeziku poučevanja.

2 Vpis kot izredni ali redni učenec

Otroci in mladostniki s podporo pri nemškem dopolnilnem pouku ali pri nemškem dopolnilnem tečaju so navedeni kot »izredni učenci«. Glede na rezultat MIKA-D ob koncu vsakega semestra ali najkasneje po štirih semestrih šolar preide v redni status. Redni učenci obiskujejo redni pouk, kot je opisano pod točko 1c.

3 Preverjanje znanja nemščine po standardiziranem testnem postopku

Kar zadeva transparentnost in objektivnost pri sprejemu in razporejanju izrednih in rednih učencev, se v osnovni in srednji šoli uporablja **MIKA-D**, enoten in standardiziran instrument po vsej Avstriji.

4 Ocenjevanje in napredovanje

Pri dopolnilnem pouku nemščine ni predvideno ocenjevanje uspeha učencev. Učenci dopolnilnega pouka nemščine ob koncu šolskega leta prejmejo potrdilo o obiskovanju dopolnilnega pouka nemščine. Na podlagi rezultata MIKA-D »zadostno« ob koncu šolskega leta razredni oziroma šolski učiteljski zbor odloči, da je mogoče obiskovati naslednjo višjo stopnjo šolanja.

Pri učencih, ki obiskujejo dopolnilni tečaj nemščine, je prvo ocenjevanje posameznih predmetov ob upoštevanju znanja nemščine izvedljivo, če učenci v osnovi izpolnjujejo zahteve predmeta. Napredovanje v višjo stopnjo šolanja je možno, če je spričevalo pozitivno ocenjeno pri vseh obveznih predmetih. Napredovanje z oceno »nezadostno« je urejeno enako kot pri rednih učencih.

Redni učenci se redno ocenjujejo – torej brez upoštevanja znanja nemščine. Napredovanje je možno s pozitivno oceno pri vseh predmetih ali pod določenimi pogoji z oceno »nezadostno«.

Ocena uspešnosti

Starši oz. skrbniki se lahko na razrednem forumu na začetku šolskega leta v 1. razredu odločijo, ali naj se ocenjevanje v razredu opravlja s **številčnimi ocenami ali v drugi obliki**. Na koncu 2. razreda in v vseh naslednjih razredih pa so ocene številčne. Poleg spričevala so za vse učence in starše na voljo tudi **individualni razgovori** z učiteljem ali učiteljico o otrokovi uspešnosti in napredku.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Das österreichische Schulsystem >

Die Schularten

Srednja šola

Cilj srednje šole

Svi učenci i učenice nakon završene niže osnovne škole mogu pohađati višu osnovnu školu. To je obavezna škola za svu decu između 10 i 14 godina starosti. Viša osnovna škola načelno traje 4 godine.

Cilj srednje šole je v smislu enakih možnosti učence spodbujati individualno. Načeloma so vsi učenci deležni skupnega izobraževanja pri vseh predmetih v razredu. Pri predmetih nemščina, matematika in živi tuji jezik (angleščina) ter pri obveznih predmetih (v pristojnosti šole) usmerjenega področja imajo učitelji na voljo različne izobraževalne ukrepe za optimalno podporo učencem. To med drugim vključuje **poučevanje s skupino učiteljev (skupinsko poučevanje), prilagodljivo oblikovanje skupin ter dodatne in izbirne predmete.**

Kurikulum (učni načrt) srednje šole

V ospredju učnega načrta srednje šole je usmerjenost v potencialne in talente otrok. Izobraževalni nasveti in poklicna usmerjenost ustvarjajo optimalno podlago za kasnejše odločitve o prihodnjih izobraževalnih in kariernih poteh.

Poleg posebnih oblik glasbenih srednjih šol in športnih srednjih šol učni načrt srednje šole predvideva še štiri možna **posebna področja**:

- jezikoslovno-humanistično-družboslovno
- naravoslovno-matematično
- ekonomsko-življenjsko
- glasbeno-ustvarjalno

Poleg tega se lahko določijo še druge prioritete na posameznih lokacijah šole.

Številne srednje šole nudijo **celodnevno varstvo otrok**. Informacije o tem lahko dobite pri pristojnih direktoratih za izobraževanje.

Ocena uspešnosti ter nadaljnje izobraževanje in poklicne poti

Od 6. stopnje izobrazbe naprej so učenci pri diferenciranih obveznih predmetih nemščina, prvi živi tuji jezik in matematika razporejeni na eno od dveh stopenj znanja, **standard splošne višje srednje šole** in **standard**.

Ocena v skladu s stopnjo uspešnosti **standard splošne višje srednje šole** ustreza oceni na nižji stopnji splošne višje srednje šole in je ustrezno prikazana v spričevalu. Če uspešnost v skladu z minimalnimi zahtevami stopnje uspešnosti **standard splošne višje srednje šole** ni več pozitivna, se po izčrpanju vseh spodbujevalnih ukrepov dodeli stopnja uspešnosti **standard** in ustrezno oceni. Za obe stopnji uspešnosti se vodi petdelna lestvica za ocenjevanje, kjer ocena »zelo dobro« na stopnji uspešnosti **standard** ustreza oceni »zadovoljivo« na ravni uspešnosti **standard splošne višje srednje šole** in na stopnji uspešnosti **standard** ocena »dobro« ustreza oceni »zadostno« na stopnji uspešnosti **standard splošne višje srednje šole**. Glede na neodvisno odločitev šole se uporabljajo številni ukrepi diferenciacije.

Posamezni učni nivoji in nivoji uspešnosti so zabeleženi v »**Dodatnem opisu diferenciacije uspešnosti**«, ki je prav tako izdan z letnim spričevalom od 5. do 7. stopnje izobrazbe in obvestilom šole na 8. stopnji izobrazbe. Učni napredek kot tudi odločitve na področju izobraževanja in poklicne poti so obravnavani na rednih »**starševskih pogovornih urah z učitelji**«.

Tudi **učenci s posebnimi izobraževalnimi potrebami** lahko obiskujejo srednjo šolo v vključujoči obliki. Primerna srednja šola se poišče individualno v sode-

lovanju s starši po posvetu z ustreznimi direktorati za izobraževanje. Pristojni vodje raznolikosti v ustreznem direktoratu za izobraževanje podpirajo zakonite skrbnike in novo lokacijo šole pri ustvarjanju najboljših možnih pogojev za vključujoče šolanje učenca glede na njegovo invalidnost in individualne potrebe. Za podporo so na voljo usposobljeni pedagoški delavci. Poučevanje in ocenjevanje temelji na učnem načrtu, določenem v odločbi posebnih izobraževalnih potreb. Skupni pouk odpira široko paleto priložnosti za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, da se učijo skupaj.

Uspešno zaključena srednja šola daje pravico dijakom – odvisno od doseženega izobraževalnega cilja –, da obiskujejo politehniško šolo ali splošno ali poklicno ali višjo srednjo šolo.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Das österreichische Schulsystem >
Die Schularten

Vključujoča šola/ posebna šola

Posebne izobraževalne potrebe

Šolsko varstvo otrok in mladostnikov s posebnimi izobraževalnimi potrebami se lahko na željo staršev ali skrbnikov zagotovi v vključujoči šoli ali v posebni šoli. Šolsko varstvo otrok in mladostnikov s posebnimi izobraževalnimi potrebami se določi bodisi na zahtevo zakonitega skrbnika bodisi po uradni dolžnosti direkcije za izobraževanje.

Vključujoči pouk odpira široko paleto priložnosti za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, da se učijo skupaj z otroki, ki ne sodijo v skupino otrok s posebnimi potrebami. Učence s posebnimi izobraževalnimi potrebami je mogoče vključevati v učni proces v osnovni šoli, srednji šoli, splošni višji srednji šoli na nižji stopnji, politehniški šoli in enoletni gospodinjski šoli.

Šola za otroke s posebnimi potrebami obsega devet stopenj, zadnja stopnja je pripravljalo leto na izvajanje poklica.

Učenci s posebnimi izobraževalnimi potrebami se poučujejo v vključujočih šolah kot tudi v šolah za otroke s posebnimi potrebami v skladu z učnim načrtom, ki je določen v ustrezni odločbi Šolsko varstvo otrok in mladostnikov s posebnimi izobraževalnimi potrebami. To vključuje običajne šolske programe ter posebne šolske programe.

Za učence s posebnimi izobraževalnimi potrebami imajo vključujoče šole in šole za otroke s posebnimi potrebami – s soglasjem lastnika šole in pristojnega šolskega organa – možnost dokončanja prostovoljnega 11. in 12. šolskega leta.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Das österreichische Schulsystem >

Die Schularten

Politehniška šola

Priprava na poklicno življenje

Politehniška šola se priključi 8. stopnji izobrazbe in obsega eno stopnjo izobrazbe. V 9. ali v prostovoljnem 10. ali 11. letu šolanja se učenci s poglobljanjem in razširjanjem splošne izobrazbe, celovite poklicne usmerjenosti in zagotavljanjem osnovnega poklicnega usposabljanja na izbranem predmetnem področju ter s krepitvijo osebnih in socialnih veščin – zlasti za poklicno življenje – pripravljajo na nadaljnje življenje.

Z 32 urami na teden se pridobijo **osnovno strokovno znanje in spretnosti**, da se pridobijo najboljše možne kvalifikacije za dualno izobraževanje² in za prehod v nadaljnje šole. Šola lahko samostojno prilagodi tedensko število ur za splošne obvezne predmete in za obvezne izbirne predmete glede na interese učencev in regionalne gospodarske strukture.

Učence s posebnimi izobraževalnimi potrebami se poučuje integrirano na podlagi učnega načrta za leto poklicne priprave na politehniški šoli.

Kompetence izbire poklica

Poudarek politehniške šole glede razvoja **kompetenc za izbiro poklica** je usmerjen k orientaciji, prepoznavanju osebnih močnih področij in slabosti, primerjanju strokovnih idej in želja ter zagotavljanju širšega vpogleda v različna delovna okolja.

Pri **splošnih obveznih predmetih** (npr. poklicno in življenjsko okolje, nemščina in komunikacija, živi tuji jezik, uporabna matematika, politična vzgoja, ekonomija

2 Glejte poglavje »Poklicna šola«.

in ekologija, telovadba in šport) je na voljo poglobljeno in razširjeno splošno izobraževanje.

Osnovno poklicno izobraževanje se izvaja na strokovnih področjih (kot sveženj alternativnih obveznih predmetov). Ustrezajo velikim poklicnim področjem v gospodarstvu, pri čemer se pridobijo osnovne veščine, sposobnosti in znanja (ključne kvalifikacije). Usposobljenost in v prakso usmerjeno učenje spodbujata posameznikove talente in motivacijo učencev.

Strokovno področje

Izbirate lahko med **sedmimi strokovnimi področji**, razdeljenimi v dve skupini (tehnologija in storitve), odvisno od vaših poklicnih interesov in nagnjenj:

- kovine
- elektro
- les
- gradnja
- trgovina in pisarna
- zdravje, lepota in družba
- turizem

V okviru šolske neodvisnosti se lahko kombinirajo predmetna področja ali, če to zahtevajo poklicni interesi dovolj velike skupine učencev in struktura regionalnega gospodarstva, dodatna predmetna področja (npr. mehatronika).

Šolsko leto je razdeljeno na tri obdobja. Na začetku je obdobje usmerjanja (4 do 8 tednov) in neobvezna faza osredotočanja (največ do konca 1. semestra). Sledi intenziviranje osnovnega poklicnega izobraževanja na izbranem predmetnem področju.

Obdobje usmerjanja na začetku šolskega leta daje učencem priložnost, da spoznajo vsa predmetna področja, ki jih ponuja šola. Obvezni predmet »poklicno in življenjsko okolje« ima interdisciplinarno in mrežno funkcijo. V tej fazi se z različnimi instrumenti analizirajo interesi in potenciali učencev, da se jim pomaga pri izbiri predmeta. Izbira poklicne poti je podprta s podjetniškim in poklicnim raziskovanjem v izobraževalnih delavnicah in obšolskih ustanovah ter s praktičnimi dnevi (poskusno vajeništvo) v podjetjih.

(Neobvezno) **obdobje osredotočanja** izbrano predmetno področje dopolnjuje z vsebinami največ dveh drugih predmetnih področij, tako da lahko učenci dobijo specifičen vpogled v druga strokovna področja in pridobijo nove perspektive za izbiro svojega poklica.

Če učenci opravijo politehniško šolo (na 9. stopnji izobrazbe), med drugim pridobijo pravico do prehoda v 1. razred srednje poklicne ali višje srednje šole brez sprejemnega izpita.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Das österreichische Schulsystem >
Die Schularten

pts.schule.at

Splošna višja srednja šola

Poglobljeno splošno izobraževanje

Naloge splošnih višjih srednjih šol (AHS) so učencem zagotoviti celovito in poglobljeno splošno izobraževanje ter jih hkrati usmeriti v univerzitetno izobraževanje.

Splošna višja srednja šola obsega štiriletno nižjo in praviloma štiriletno višjo stopnjo, ki se zaključí z maturo.

Predpogoj za vstop v 1. razred splošne višje srednje šole je:

- uspešen zaključek 4. razreda osnovne šole (iz nemščine, branja, pisanja in matematike z uspehom »zelo dobro« ali »dobro«)
- ali izjava šolske konference osnovne šole, da bo učenec, kljub temu da je pri teh obveznih predmetih »zadovoljiv«, zaradi svojih drugih dosežkov najverjetneje izpolnil zahteve splošne višje srednje šole
- ali sprejemni izpit.

Oblike splošne višje srednje šole

Z nižjo stopnjo (od 1. do 4. razreda) in višjo stopnjo (od 5. do 8. razreda):

- **gimnazija** s posebnim upoštevanjem jezikovnih, humanističnih in družboslovnih izobraževalnih vsebin
- **realna gimnazija** s posebnim upoštevanjem znanstvenih in matematičnih izobraževalnih vsebin
- **ekonomska realna gimnazija** s posebnim upoštevanjem izobraževalnih vsebin na področju ekonomije in življenja (vključno s prakso)

Samo z višjo stopnjo: **realna gimnazija z višjo stopnjo** s posebnim upoštevanjem jezikovnih, znanstvenih in glasbeno-ustvarjalnih izobraževalnih vsebin.

Posebne oblike

- Pripravljalna gimnazija in pripravljalna realna gimnazija (zlasti za učence z obvezno maturo, ki jim omogoča vpis na univerzo.)
- Gimnazija, realna gimnazija in ekonomska gimnazija za odrasle
- Splošna višja srednja šola z glasbenim in športnim poudarkom s kvalifikacijskim izpitom
- Splošna višja srednja šola za jezikovne manjšine (slovenska, hrvaška, madžarska)
- Splošna poklicna višja tehniška šola (petletna)
- Gimnazije in realne gimnazije s poudarkom na poučevanju tujih jezikov (več informacij lahko dobite na direktoratu za izobraževanje)

Informacije o drugih posebnih oblikah (npr. poudarku na računalništvu, naravoslovju, tekmovalnem športu), ki se izvajajo na šolskih preizkusih, in splošnih višjih srednjih šolah z internati (javnimi in zasebnimi) lahko prejmete na rektoratu za izobraževanje.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Das österreichische Schulsystem >
Die Schularten

> Themen > Schule > Schulpraxis > Die Zentralmatura

Poklicna šola

Dualno izobraževanje

Poklicna šola je ena od dveh učnih lokacij za **dualno izobraževanje (vajeništvo)**. To šolo lahko učenci začnejo obiskovati po zaključenem obveznem šolanju. Praktično usposabljanje poteka v podjetju ali izobraževalni ustanovi, mladi sklenejo **pogodbo o vajeništvu** ali **pogodbo o usposabljanju**.

Naloga **poklicne šole** je dopolnjevanje izobraževanja v podjetju in širjenje splošnega izobraževanja.

Odvisno od vajeništva usposabljanje traja dve do štiri leta, praviloma pa **tri leta**. Prav toliko časa pa **vajenci** obiskujejo poklicno šolo, ki je obvezna. Učni čas v poklicni šoli je del delovnega časa. Med celotno vajeniško dobo vajenec prejema vajeniški dohodek.

Pouk v poklicni šoli se izvaja:

- **celo leto**, tj. vsaj en polni šolski dan ali vsaj dva polšolska dneva v tednu,
- **v skladu z vajeništvom**, tj. vsaj osem tednov, ali
- **sezonsko**, tj. samo v določeni sezoni.

Poklicna – vajeniška – izobraževanja

V naslednjih skupinah poklicnega izobraževanja je približno **200 vajeniških mest**:

- gradbeništvo
- pisarna, administracija, organizacija
- kemija

- tisk, fotografija, obdelava papirja
- elektrotehnika, elektronika
- gostinstvo
- zdravje in nega telesa
- trgovina
- les, steklo, glina
- informacijske in komunikacijske tehnologije
- živila in luksuzna hrana
- kovinska tehnologija in strojništvo
- tekstil, moda, usnje
- živali in rastline
- transport in skladiščenje

Po končanem vajeništvu je mogoče opraviti **zaključni vajeniški izpit**. Sestavljen je iz praktičnega in teoretičnega izpita (pisni in ustni). Če so učenci uspešno zaključili zadnji razred poklicne šole, je zaključni vajeniški izpit sestavljen samo iz praktičnega izpita.

Z uspešno zaključenim vajeniškim izpitom je npr. možna naslednja **nadaljnja kvalifikacija**:

- mojstrski izpit za obrt, pri čemer izpitni deli odpadejo
- preskus sposobnosti za drugo regulirano obrt
- izpit iz poklicne mature, da bi lahko študirali

Poklicna matura/vajeništvo z zrelostnim izpitom

V okviru pobude Zveznega ministrstva za izobraževanje, znanost in raziskave »poklicna matura/vajeništvo z zrelostnim izpitom« omogoča, da se v času vajeništva obiskuje pripravljalni tečaj za **poklicno maturo**. Za vajece so pripravljalni tečaj in izpiti brezplačni.

Individualno poklicno izobraževanje

Individualno poklicno izobraževanje se v skladu z 8.b členom Zakona o poklicnem usposabljanju (BAG) ponuja kot vajeništvo s **podaljšanim vajeništvom** (podaljšanje za eno ali dve leti) ali v obliki **delne kvalifikacije** vajeništva.

Na takšen način se je mogoče dobro osredotočiti na individualne sposobnosti in potrebe mladih. Tudi individualno poklicno usposabljanje se zaključi v podjetju ali izobraževalni ustanovi in poklicni šoli.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Das österreichische Schulsystem >
Die Schularten

www.abc.berufsbildendeschulen.at

Poklicna srednja šola

Poklicno izobraževanje

Učenci lahko obiskujejo poklicno srednjo šolo (BMS) po uspešno zaključenem 8. razredu. Traja **eno do štiri leta**. Poklicna srednja šola s trajanjem izobraževanja od enega ali dveh let zagotavlja osnovno poklicno izobrazbo, s trajanjem izobraževanja treh ali štirih let z zaključnim izpitom pa **opravljeno poklicno izobraževanje**.

V nekaterih primerih je potreben **sprejemni izpit**. Po uspešno opravljenem izobraževanju v politehniški šoli ni sprejemnega izpita; sprejemnega izpita tudi ni za eno- in dvoletne poklicne srednje šole in kmetijske strokovne šole.

Za obisk poklicne srednje šole s poudarkom na športu ali umetnosti je v vsakem primeru potreben sprejemni izpit.

Izobraževanja na različnih področjih

- **Tehniške, komercialne in umetnostno-obrtne usmeritve strokovnih šol** (tri- ali štiriletne)

Strokovne smeri: gradbeništvo, kiparstvo, orožarstvo, kemija, kemijska tehnologija, strugarstvo, elektronika in tehnično računalništvo, elektrotehnika, letalska tehnika, gradbeništvo, tehnologija in oblikovanje stekla, lesna industrija, informatika, keramika in izdelava peči, pletenje košar in pohištva, oblikovanje usnja, slikopleskarstvo in oblikovanje, strojništvo, mehatronika, medijsko oblikovanje in digitalna tiskovna produkcija, precizna in urna tehnika, kamnoseška tehnika in oblikovanje kamna, izdelava godal in instrumentov s strunami, mizarstvo, zlatarstvo in oblikovanje črk, tkalstvo

- **Komercialna šola** (triletna)
Izobraževanje za poklice v vseh gospodarskih in administrativnih panogah
Komercialna šola za (vrhunske) športnike (štiriletna)
- **Strokovna šola za ekonomske poklice** (eno-, dvo- in triletna)
Izobraževanje za gospodarske in turistične poklice
Neodvisnost šole pri poglobljenem izobraževanju, npr. zdravstvo in socialne zadeve, prehrana
- **Strokovna šola za modo** (triletna)
Izobraževanje za strokovnjaka v modni in oblačilni industriji
Neodvisnost šole pri poglobljenem izobraževanju, npr. uporabno poslo-
vodenje, trgovina in oblikovanje
- **Hotelirska šola, turistična šola, gostinska šola** (triletna)
Izobraževanje za pomoč v hotelirstvu in gostinstvu oz. v upravi zdravilišč
ter turizmu
Neodvisnost šole pri poglobljenem izobraževanju, npr. gostinstvo, šport,
kulinarika
- **Šole za socialne poklice**
 - Triletna strokovna šola za socialne poklice
 - Šole za poklice socialne oskrbe (sprejem šole od 17. oz. 19. leta naprej) z naslednjimi poudarki: delo s starejšimi, družinsko delo, delo z invalidi, podpora invalidom; zaključek izobraževanja na strokovni ravni (dve leti) ali diploma (tri leta); tudi za odrasle

- **Kmetijske in gozdarske strokovne šole** (dve do štiri leta)
Izobrazba za kmetijskega delavca
Poudarki izobraževanja, npr. kmetijstvo, gospodinjstvo na podeželju, prehrana in upravljanje zdravja, zdravstveni in socialni poklici
Informacije lahko dobite pri oddelku za kmetijske šole ustrezne deželne vlade.
- **Strokovne šole za pomožne pedagoške poklice** (triletne)
Usposabljanje za pomoč pri izobraževalnih in vzgojnih nalogah v osnovnošolskih ustanovah

Druga poklicna izobraževanja

- **Zdravstvo in zdravstvena nega**
 - Izobraževanje v poklicih za negovalce
 - Šole za zdravstvo in zdravstveno nego (triletne, poteče)
[Diploma iz zdravstva in zdravstvene nege: od leta 2024 naprej bo izobraževanje potekalo na visokih strokovnih šolah v sodelovanju s klinikami oz. bolnišnicami.]
- **Akademija za zvezni šport** (triletna)
Usposabljanje za občolski šport: učitelj športne vzgoje, usposabljanje inštruktorjev in trenerjev

Dovoljenja po zaključku tri- ali štiriletne poklicne srednje šole

- Takojšnje izvajanje ustreznih poklicnih dejavnosti
- dostop do reguliranih poklicev v skladu z obrtnimi predpisi
- obisk pripravljalnega tečaja (izobraževalni cilj poklicne višje srednje šole, šest semestrov, z maturo in diplomom; glej poglavje Kolidž/Pripravljalni tečaj)
- možnost opravljanja poklicne mature za pridobitev univerzitetne kvalifikacije
- pripisovanje ustreznih strokovnih znanj, sposobnosti in že dokazanega znanja za obvezne izpite na kvalifikacijskem ali mojstrskem izpitu
- opustitev mojstrskega izpita za diplomante večine poklicnih srednjih šol

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Das österreichische Schulsystem >
Die Schularten

www.abc.berufsbildendeschulen.at

www.sozialministerium.at

Poklicna višja srednja šola

Druga možnost po uspešno zaključenem 8. razredu je obiskovanje Poklicne višje srednje šole (BHS) – **traja pet let.**

Poklicne višje srednje šole ponujajo:

- temeljno **splošno izobrazbo**
- **posebne poklicne kvalifikacije** v okviru visokošolske strokovne izobrazbe
- **praktično izobrazbo**

Zaključijo se **z maturo in diplomom.**

Sprejem

Poklicne višje srednje šole lahko obiskujejo učenci, ki so **uspešno** zaključili 4. razred srednje šole, 4. ali višji razred splošne višje srednje šole ali politehniško šolo 9. stopnje izobrazbe. V nekaterih primerih je potreben **sprejemni izpit.**

V izobraževalnih zavodih za osnovnošolsko izobraževanje, zavodih za socialno vzgojo in na poklicni višji šoli s poudarkom na športu ali umetnosti se mora opraviti preizkus usposobljenosti.

Poklicne višje srednje šole so na voljo tudi za **odrasle** (večerne šole).

Izobraževanja na različnih področjih

- **Višja tehniška in komercialna šola**

Strokovne smeri: umetnost in oblikovanje, letalska tehnologija, gradbeništvo, biomedicinska in zdravstvena tehnologija, kemijski inženirji, elektronika in računalniški inženiring, elektrotehnika, letalski inženiring, gradbena tehnika, grafično in komunikacijsko oblikovanje, računalništvo, informacijska tehnologija, notranja oprema in lesne tehnologije, tehnologija plastike, živilska tehnologija, medicina, znanost o življenju in šport, strojništvo, mehatronika, medijski inženirji in management tiska, tehnologija kovinskih materialov, materialna in okoljska tehnologija, industrijski inženirji

- **Višji izobraževalni zavodi za:**

- modo
- umetnost in oblikovanje
- upravljanje in predstavitev izdelkov
- modno oblikovanje in ustvarjanje izdelkov

Izobraževanje za kvalificiranega strokovnjaka v modni in oblačilni industriji
Neodvisnost šole pri poglobljenem izobraževanju in poudarkih

- **Višji izobraževalni zavodi za turizem**

Izobraževanje za kvalificiranega strokovnjaka v turistični industriji
Neodvisnost šole pri poglobljenem izobraževanju in poudarkih, npr. tretji živi tuji jezik, upravljanje hotelov in gostinstva, digitalno trženje

- **Komercialna akademija**

Izobraževanje za opravljanje poklicev na visoki ravni v vseh poslovnih in administrativnih panogah. Poudarek izobraževanja: informacijska in informacijsko-komunikacijska tehnologija – e-poslovanje, upravljanje, kontroling in računovodstvo, finance in upravljanje tveganj, kontroling, poslovna praksa in davki, podjetništvo in upravljanje, mednarodna ekonomija, komunikacijski menedžment in trženje, logistični menedžment, menedžment kakovosti in integrirani sistemi menedžmenta, ekološko usmerjeno korporativno upravljanje, menedžment za ... (neodvisnost šole).

Posebna izobraževanja:

- Komercialna akademija – ekonomija in pravo (JusHAK)
- Komercialna akademija – evropsko in mednarodno poslovanje (EuropaHAK)
- Komercialna akademija – industrijsko poslovanje (industrijsko poslovanje HAK)
- Komercialna akademija – digitalno poslovanje (HAK digBiz)
- Komercialna akademija – komunikacijska in medijska informatika (MediaHAK)
- Komercialna akademija za vrhunske športnike
- Poslovna akademija za vodstvo in varnost
- Komercialna akademija z dodatnim izobraževanjem na kmetijski strokovni šoli

- **Višji izobraževalni zavodi za gospodarske poklice**
Izobraževanje za kvalificiranega strokovnjaka v gospodarstvu, upravi – zlasti v socialnem, zdravstvenem in kulturnem sektorju – pa tudi v hotelirstvu, gostinstvu in prehrani
Strokovne smeri: kultura in kongresni menedžment, okolje in gospodarstvo, socialni menedžment ter komunikacija in oblikovanje medijev
- **Višja kmetijsko-gozdarska šola**
Izobraževanje za kvalificiranega specialista za kmetijstvo in gozdarstvo
Usmeritve: kmetijstvo in prehrana, vinogradništvo in sadjarstvo, vrtnarstvo, vrtnarjenje in urejanje krajine, gozdarstvo, kmetijska tehnika, prehrana in biotehnologija, upravljanje okolja in virov, informacijska tehnologija v kmetijstvu
- **Izobraževalni zavod za osnovno izobraževanje**
Usposabljanje za osnovnošolskega učitelja
Možnost dodatnega usposabljanja: učitelj v podaljšanem bivanju
- **Izobraževalni zavod za socialno izobraževanje**
Izobraževanje za socialnega pedagoga v centrih za predšolsko varstvo in socialno-izobraževalnih ustanovah za otroke in mladostnike ter v občinskem mladinskem delu

Dovoljenja po zaključku poklicne višje srednje šole

- **Študij** na univerzah, visokih strokovnih šolah in pedagoških visokih šolah
- **Priznavanje** ustreznega znanja na avstrijskih visokih strokovnih šolah in univerzah
- Dostop do zakonsko **reguliranih poklicev** v skladu z obrtnimi predpisi
- Dostop do urejenega poklica v drugi **državi članici EU**, za katerega je za sprejem v poklic potrebna uspešno dokončana visokošolska ali univerzitetna izobrazba od (do) štirih let
- Vloga za **kvalifikacijsko imenovanje** »inženir« pri Zveznem ministrstvu za delo in gospodarstvo ali pri Zveznem ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo, regije in vodno gospodarstvo za diplomante večine višjih strokovnih zavodov in komercialne akademije – digitalno poslovanje ter višjih kmetijskih in gozdarskih zavodov
- Izdaja **podjetniškega izpita**

Vse v zvezi z maturo in diplomo si preberite v poglavju »Zaključni izpiti na splošni višji srednji šoli in poklicni višji srednji šoli«.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Das österreichische Schulsystem >
Die Schularten

> Themen > Schule > Schulpraxis > Die Zentralmatura

www.berufsbildendeschulen.at

Zaključni izpiti na
splošni višji srednji
šoli in poklicni višji
srednji šoli

Osrednja matura

Opravljena standardizirana kompetenčna matura oziroma matura in diplomski izpit (centralna matura) predstavlja uspešno opravljeno obiskovanje splošne višje srednje šole (AHS) ali poklicne višje srednje šole (BHS).

Cilji mature (na splošni višji srednji šoli) oz. matura in diploma (na poklicni višji srednji šoli)

- Enotne osnovne kompetence
- Usmerjenost kompetenc
- Objektivnost s standardiziranimi nalogami in enotnimi merili ocenjevanja
- Primerljivost in preglednost šolske uspešnosti in šolskih kvalifikacij
- Povečanje informativne vrednosti zaključnih izpitov
- Primerjava stopenj po vsej Evropi

Izvedba

Izpit je sestavljen iz treh neodvisnih delnih področij:

Predznanstvena naloga (splošna višja srednja šola) oz. diplomska naloga (poklicna višja srednja šola)

Teme oz. naloge predznanstvenega dela oz. diplomskega dela se določijo na šolah. Na ta način je mogoče individualno spodbujati in preslikovati posamezne interese in talente učencev. Upoštevajo se tudi šolske prioritete.

- Na splošni višji srednji šoli vsi dijaki napišejo **predznanstveno nalogo** o temi, ki jo izberejo sami. Nato svojo nalogo predstavijo in o njej javno razpravljajo pred izpitno komisijo.

- Na poklicni višji srednji šoli vsi dijaki napišejo **diplomsko nalogo** o poklicnem ali praktičnem vprašanju, običajno po naročilu podjetja ali v sodelovanju z njim. Nato svojo nalogo predstavijo in o njej javno razpravljajo pred izpitno komisijo.

Pisni izpit

Dijaki sami izberejo, ali bodo opravljali tri pisne in tri ustne izpite ali štiri pisne in dva ustna izpita.

Pri **pisnem** izpitu vsi dijaki iz celotne Avstrije hkrati opravljajo izpit iz standardiziranih predmetov (učni jezik, matematika, tuji jeziki). Prejmejo enotne naloge. Glede na vrsto šole se opravljajo tudi nestandardizirani pisni izpiti.

- V splošni višji srednji šoli so nemščina, matematika in živi tuji jezik obvezni; dodatni predmet je mogoče izbrati glede na vrsto šole. Na voljo so tudi drugi tuji jeziki in predmeti, pri katerih so glede na vrsto šole predvidene tudi šolske naloge.
- V poklicni višji srednji šoli so zaradi vsebine učnega načrta pisne naloge v živih tujih jezikih **povezane s poklicem**, v matematiki pa **glede na področje uporabe**.

Ustni **kompensacijski izpit** ponuja učencem možnost, da popravijo negativno oceno pisnega izpita. Ta izpit je centralno določen tudi pri standardiziranih predmetih.

Učitelji **popravijo in ocenijo pisne izpite** s pomočjo popravljalnega in ocenjevalnega ključa. Rezultati se predložijo predsedniku izpita v pregled in potrditev.

Ustni izpit

Na **ustnem** izpitu so vprašanja lahko iz **glavnih poudarkov izobraževanja**. Naloge niso dodeljene centralno, ampak ostajajo v pristojnosti učiteljev na šoli.

Poklicna matura

Tudi **poklicna matura** se izvaja v skladu s formatom standardizirane mature/ mature in diplome.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Schulpraxis > Die Zentralmatura

www.matura.gv.at

www.diplomarbeiten-bbs.at

www.ahs-vwa.at/schueler

Izobraževanje do 18

Cilj pobude »Izobraževanje do 18«, ki temelji na Zakonu o obveznem izobraževanju iz leta 2016, je, da so vsi mladi do dopolnjenega 18. leta v izobraževanju. To pomeni, da morajo mladi po končanem obveznem šolanju opraviti nadaljnje usposabljanje in so tako boljše kot prej pripravljene na **poklicne zahteve prihodnosti**. Cilj je doseči tiste mladostnike, ki potrebujejo podporo pri iskanju ustreznih izobrazbe.

Izobraževanje in usposabljanje za izpolnitev obveznosti usposabljanja do 18. leta

- **Obiskovanje šole za nadaljnje izobraževanje**
Splošna višja srednja šola, poklicna srednja šola, poklicna višja srednja šola, šola za splošno zdravstveno nego in nego bolnikov, šola za socialno varstvo, šola za medicinske asistente
- **Usposabljanje za vajence**
Sem sodijo vajeništva, podaljšana vajeništva, delne kvalifikacije in medpodjetniško usposabljanje.
- **Izobraževanje za zdravstvenega delavca**
zobozdravstveni asistent, medicinski maser, terapevtski maser, asistent za nego in medicino, bolničar, reševalec.
- **Izobraževanje za poklic socialne oskrbe**
kvalificirani socialni delavec, strokovni socialni delavec in pomočnik na domu.
- **Udeležba na priznanem tečaju, ki vas pripravi na šolo za nadaljnje izobraževanje ali usposabljanje.**
Predložiti je treba načrt perspektive ali načrt oskrbe mladostnikov ali storitve na trgu dela, ki dokumentira prednosti te ponudbe za mlado osebo.

- **Udeležba na jezikovnem tečaju za mladostnike, ki potrebujejo posebno podporo v nemškem jeziku.**
Obiskovanje jezikovnega tečaja je dovoljeno izključno le, če je to predvideno v perspektivi ali načrtu oskrbe.
- **Sodelovanje v ponudbi za mlade, ki potrebujejo podporo, kar olajša vključevanje mladih na trg dela.**
- **Sodelovanje v obšolskih mladinskih ponudbah in programih, ki olajšajo vključevanje mladih na trg dela.**
Vzporedno s tem je treba sestaviti perspektivo ali načrt oskrbe.
- **Obisk šol ali izobraževanj v tujini**
Morajo biti vsaj enakovredne primerljivim avstrijskim šolam ali izobraževanjem, v nasprotnem primeru se jih v Avstriji ne sme ponujati. Iz tega naslova mladostniki ne smejo biti v slabšem položaju.
- **Udeležba na usposabljanju za častnike ali podčastnike**
Udeležba kot del službe za usposabljanje ali delovnega razmerja v zvezni vojski.

www.ausbildungbis18.at
www.koordinationsstelle.at
www.neba.at/jugendcoaching

Kolidž/ Pripravljalni tečaj

Kolidž

Kolidži ponujajo dvoletno visokokakovostno poklicno usposabljanje; za odrasle traja dve ali tri leta. Pogoji za kolidž je matura (ali izpit za univerzitetno kvalifikacijo ali poklicna matura).

Izobraževanje na kolidžu ustreza izobraževalnemu cilju poklicne višje srednje šole oz. izobraževalne ustanove in se zaključi z **diplomskim izpitom**. Diplomanti pridobijo poklicne kvalifikacije ustrezne poklicne višje srednje šole.

- Kolidži na **tehniških in obrtno usmerjenih strokovnih šolah**: gradbeni inženiring; kemijski inženirji; oblikovanje; elektronika in tehnična informatika; elektrotehnika; obnovljiva energija, okolje in trajnost; gradbena tehnologija; grafično in komunikacijsko oblikovanje; računalništvo; notranja oprema in lesna tehnika; strojništvo; mehatronika; medijski inženirji in upravljanje tiskanja; tehnologija gradnje peči; optometrija; industrijski inženirji.
- Kolidži na **poklicnih humanističnih šolah**: turizem, ekonomski poklici, moda, umetnost in oblikovanje.
- Kolidži na **komercialnih akademijah**: podjetništvo in menedžment; financiranje in obvladovanje tveganj; upravljanje, kontroling in računovodstvo; mednarodna trgovina; digitalno poslovanje; komunikacijska in medijska informatika.
- Kolidži v **izobraževalnih zavodih za osnovnošolsko izobraževanje oz. izobraževalnih zavodih za socialno pedagoško**.

Pripravljalni tečaj

Pripravljalni tečaj (AUL) traja dve ali tri leta in ponuja kot cilj izobraževanja poklicno višjo srednjo šolo. Predpogoj za pripravljalni tečaj je uspešen zaključek strokovne šole ali pripravljalnega tečaja (isti ali sorodni predmet). Pripravljalni tečaj, tako kot poklicna višja srednja šola, ponuja visokošolsko poklicno usposabljanje in se zaključi z **maturó in diplomó**. Diplomanti pridobijo poklicne kvalifikacije ustrezne poklicne višje srednje šole.

Nekateri pripravljalni tečaji so na voljo tudi za zaposlene.

- Pripravljalni tečaji na **tehniških in obrtno usmerjenih strokovnih šolah**: gradbeništvo, kemijski inženiring, oblikovanje, elektronika in tehnična informatika, informatika, gradbena tehnologija, strojništvo, mehatronika, elektrotehnika, notranje oblikovanje in lesna tehnologija, medijski inženiring in upravljanje tiska.
- Pripravljalni tečaji na **poklicnih humanističnih šolah**: turizem, ekonomski poklici, moda, umetnost in oblikovanje.
- Pripravljalni tečaji na **kmetijskih in gozdarskih šolah**: kmetijstvo, gozdarstvo, kmetijstvo in prehrana.
- Pripravljalni tečaji na **komercialnih šolah**: vodenje, kontroling in računovodstvo; komunikacijsko upravljanje in trženje; finance in upravljanje tveganj; podjetništvo in management; upravljanje logistike.
- Pripravljalni tečaji v **izobraževalnih zavodih za osnovnošolsko izobraževanje**.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Das österreichische Schulsystem >
Die Schularten

www.berufsbildendeschulen.at

Izobraževanje po svetu

Mednarodni mobilni programi za študente in učitelje po vsem svetu

Zvezno ministrstvo za izobraževanje, znanost in raziskave spodbuja mednarodno sodelovanje v izobraževalnem sektorju za študente in učitelje z različnimi kratkoročnimi in dolgoročnimi programi mobilnosti pod blagovno znamko »Teaching Worldwide«. Cilj vsake mobilnosti je načelo krepitev učiteljev v njihovem pedagoškem in tehničnem znanju z mednarodnimi izkušnjami. Poudarek je na medkulturnih kompetencah in **globalnem učenju**, ravnanju z **raznolikostjo in večjezičnostjo** ter spodbujanju inovativnega mišljenja. Programi mobilnosti za nazaj prispevajo k širjenju obzorij in internacionalizaciji avstrijske izobraževalne krajine.

Program podpore tujega jezika

Avstrijskim študentom in diplomantom vseh predmetov nudi **program podpore tujega jezika** na podlagi dvostranskih sporazumov z enajstimi različnimi državami pouk nemščine na kraju samem, pridobivanje učnih izkušenj v tujini in razvijanje lastnih tujih jezikov. V zameno učenci iz partnerskih držav obogatijo poučevanje tujih jezikov kot asistenti na približno 800 šolah v Avstriji.

Kultura in jezik

Program »Kultura in jezik« ponuja z naprednimi izobraževanji in mreženjem v nemščini kot tujem jeziku (DaF) različne oblike mednarodnega sodelovanja na področju nemščine kot tujega jezika (DaF) ter avstrijske dežele. Ciljna skupina so germanisti in učitelji nemškega jezika v Avstriji in po svetu.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > EU/Internationales > Internationale Mobilität >
Weltweit unterrichten

www.weltweitunterrichten.at

Visoka šola

Univerza

Visoka strokovna šola

Pedagoška visoka šola

Zasebna visoka šola in zasebna univerza

Načeloma vlada v Avstriji prost dostop do visokošolskega izobraževanja. To pomeni, da lahko vsak, ki je opravil maturo, poklicno maturo ali sprejemni izpit za vpis na univerzo ali je pridobil tako imenovano »splošno univerzitetno maturo« s priznanjem ustreznih tujih kvalifikacij, zasede mesto na univerzi. Na visokih strokovnih šolah obstaja tudi možnost sprejema na univerzitetni študij z ustrežno strokovno usposobljenostjo in dodatnimi izpiti.

Za sprejem na študij je treba pri mnogih predmetih opraviti sprejemni izpit.

Vendar pa na številnih študijskih smereh veljajo predpisi o sprejemu, pri katerih je treba opraviti **kvalifikacijski izpit ali izbirni izpit ali postopek sprejema**, preden se lahko dejansko vpišete v študij. Za sprejem na umetniške ali športne študijske smeri morajo bodoči študenti dokazati predhodno znanje (npr. sposobnost igranja določenega instrumenta) ali svojo (fizično, umetniško ali strokovno) usposobljenost.

Medtem ko sprejemni izpiti večinoma potekajo na visokih strokovnih šolah oz. zasebnih visokih šolah, je to na javnih univerzah potrebno le pri nekaterih študijskih smereh, kot je sprejem na humanistični, zobozdravstveni, veterinarski študij ali študij psihologije. Poleg tega obstaja skupina predmetov, pri katerih se sprejemni izpiti izvajajo na javnih univerzah le, če se zanje prijavi več potencialnih študentov, kot je prostih mest. Za vse študijske smeri na univerzah in pedagoških visokih šolah se izvajajo večstopenjski sprejemni izpiti in preskusi usposobljenosti.

Dodiplomski, diplomski, magistrski in doktorski študijski programi

Večina visokošolskih študijev temelji na tako imenovani »bolonjski strukturi« kot tri- do štiriletni **dodiplomski študij** (180 do 240 ECTS kreditnih točk/ ECTS-AP)³ in nadgradnji tega **magistrski študij**, ki traja eno do dve leti in pol (60 do 120 ECTS kreditnih točk). Dodiplomski študij služi kot znanstveno, umetniško ali znanstveno podprto strokovno izobraževanje in kvalifikacije na ustreznem strokovnem področju in vodi k pridobitvi akademske stopnje »diplomirani«. Magistrske študijske smeri služijo nadaljnjemu poglobljanju in specializaciji in se, odvisno od predmeta, zaključijo s pridobitvijo naziva »magister« ali »diplomirani inženir«.

Poleg tega obstajajo študijske smeri, ki so na voljo kot **diplomski študiji**. Običajno trajajo od osem do dvanajst semestrov in so običajno razdeljeni na dva ali tri odseke. Uspešen zaključek takšne študijske smeri omogoča pridobitev naziva »magister«, »magistrica« ali »diplomirani inženir«.

Kdor si dejansko prizadeva za znanstveno kariero, mora po zaključku diplomskega ali magistrskega študija opraviti še **doktorski študij oz. PhD študij**.

3 **ECTS kreditne točke (ECTS-AP)** so »European Credit Transfer System Points«. Tako univerze v Evropi ocenjujejo stopnjo akademskih dosežkov. Za ECTS kreditno točko je običajno treba opraviti 25 ur; učni načrti predvidevajo na semester študijske dosežke v obsegu 30 ECTS kreditnih točk.

Kdor študira na univerzi, bo izbrani predmet spoznal v vsej akademski širini. Za univerze je zato značilno tudi dejstvo, da so znanstveniki, ki opravljajo raziskave na univerzi, odgovorni tudi za univerzitetno poučevanje. Študente učijo raziskovalci, prav tako pa se nekateri študentje tudi vključujejo v raziskave v okviru svojih izpitov in predavanj.

Avstrijske univerze ponujajo **osnovne študijske smeri, kot so diplomski in dodiplomski študiji**, pa tudi **magistrske in doktorske ali doktorske PhD študijske programe, ki temeljijo na njih**.

Njihova ponudba sega od humanističnih in kulturno-znanstvenih, inženirskih in umetniških študijev, študijev za učitelje za sekundarno stopnjo splošne izobrazbe v sodelovanju s pedagoško visoko šolo do medicinskih, naravoslovnih, pravnih, družbenih in ekonomskih znanosti ter teoloških študijev.

Glavni poudarek univerz je izobraževanje mladih znanstvenikov. To poteka v okviru doktorskega ali doktorskega PhD študija, ki ga lahko ponujajo samo univerze – čeprav se lahko ponudijo tudi v sodelovanju z drugimi visokimi šolami, kot so pedagoške visoke šole ali visoke strokovne šole.

Glede na vrsto institucije in financiranje ločimo med **javnimi univerzami in zasebnimi univerzami**.

Trenutno je v Avstriji 22 javnih univerz in 17 zasebnih univerz (stanje junija 2022).

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Hochschule & Universität > Hochschulsystem >
Universitäten

www.studienwahl.at

www.studiversum.at

Višje strokovne šole

Tisti, ki študirajo na visoki strokovni šoli, prejmejo praktično in v programe usmerjeno izobraževanje, ki jih pripravi na zahteve poklicnega življenja. Višje strokovne šole ponujajo dodiplomske in magistrske študijske programe. Dodiplomski programi višjih strokovnih šol vsebujejo vsaj eno obvezno prakso, ki pogosto omogoča tudi vstop v začetek poklicne kariere.

21 višjih strokovnih šol v Avstriji ponuja široko paleto študijskih smeri s področja tehnike in inženirstva, ekonomije, socialnih zadev, zdravstvenih ved, naravoslovja, oblikovanja in varnostnih ved. Približno polovico ponujenih študijskih smeri lahko opravljate ob delu. Zaključek študija na višji strokovni šoli prav tako omogoča nadaljevanje študija na drugi visoki šoli, univerzi ali zasebni univerzi. Z zaključenim dodiplomskim študijem na visoki strokovni šoli smeri medicinska tehnična storitev (fizioterapija, delovna terapija, biomedicinske analize, logopedija, ortooptika, radiološka tehnologija, dietetika), zdravstva in zdravstvene nege ter babištvu se takoj pridobi poklicna kvalifikacija za posamezni poklic.

Skupaj z (javno) univerzo lahko visoke strokovne šole ponudijo tudi doktorske oz. doktorske PhD študijske smeri. Imenujejo se »kooperativni doktorski študijski programi«.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Hochschule & Universität > Hochschulsystem > Fachhochschulen

www.studienwahl.at

www.studiversum.at

Pedagoška visoka šola

Na pedagoških visokih šolah (PH) po vsej Avstriji ponujajo izobraževanje za **delovno mesto učitelja na primarni stopnji** in **delovno mesto učitelja na sekundarni stopnji** (poklicno ali splošno izobraževanje, slednje v tesnem sodelovanju z univerzami), ki je – kot na vseh univerzah – razdeljeno v dodiplomske in magistrske študijske smeri. Dodiplomski študij traja štiri leta in obsega enotnih 240 ECTS kreditnih točk, magisterij traja – odvisno od starostnega obdobja – med enim in dvema letoma in obsega od 60 do 120 ECTS kreditnih točk. Izobraževanje učiteljev se razlikuje glede na starostna obdobja (primarna oz. sekundarna stopnja, splošno izobraževanje ali poklicno izobraževanje) in ne glede na vrsto šole.

Usposabljanje učiteljev za predmet religija poteka na zasebnih (konfesionalno) pedagoških visokih šolah. Usposobijo se za poučevanje ter podporo in spremljanje učencev z okvarami ali motnjami tako v (posebnih šolah) kot v vključujočih okoljih (npr. integracijskih razredih) ustreznega starostnega

obdobja s poudarkom na (primarni stopnji) ali specializaciji (sekundarna stopnja splošnega izobraževanja) »vključujoče pedagogike«.

Uvedba poklica za vse diplomante študija za učitelje

Vsi diplomanti študijskih smeri za učitelje se v okviru enoletne »faze uvajanja« pod mentorstvom in v spremstvu mentorjev uvedejo v poklic učitelja.

V Avstriji je skupno 14 pedagoških visokih šol.

Različne študijske smeri za učitelje

Izobraževanje učiteljev na primarni stopnji

Kdor želi postati učitelj na osnovni šoli, mora opraviti študij za učitelja na »primarni stopnji«. Tukaj je treba izbrati en poudarek, pri čemer je to v vsakem primeru treba ponuditi v vključujoči pedagogiki. Regionalno so na voljo različna področja poudarkov in možnosti specializacije.

Študijska smer »primarna stopnja« je zasnovana kot štiriletni dodiplomski študij (240 ECTS kreditnih točk), čemur sledi enoletni magisterij (vsaj 60 ECTS kreditnih točk).

Študijska smer sekundarna stopnja splošnega izobraževanja

Kdor želi postati učitelj na srednji šoli ali gimnaziji (splošna višja srednja šola), mora opraviti študijsko smer »sekundarna stopnja splošnega izobraževanja«. Posebnost: študij poteka hkrati na javni univerzi in na pedagoški visoki šoli. V ta namen so se v Avstriji združili v regionalna združenja.

Študijska smer »sekundarna stopnja« je zasnovana kot štiriletni dodiplomski študij (240 ECTS kreditnih točk), čemur sledi dvoletni študij magisterija (vsaj 120 ECTS kreditnih točk).

Študijska smer sekundarna stopnja poklicnega izobraževanja

Kdor želi postati učitelj na poklicni srednji ali višji srednji šoli, mora opraviti študijsko smer »sekundarna stopnja – poklicno izobraževanje«. Za sprejem morajo biti izpolnjene posebne zahteve glede na predmetno področje/sveženj predmetov:

- strokovno-praktična matura ali diplomski izpit na ustreznih poklicnih višjih srednjih šolah ali
- matura na splošni višji srednji šoli in dokazilo o zaključku študija, ki ustreza želeni izobrazbi, ali
- uspešno zaključen ustreznih mojstrski izpit ali enakovredna ustreznih kvalifikacija.

Za vsa strokovna področja je pogoj vsaj tri leta ustreznih delovnih izkušenj.

Študijska smer »sekundarna stopnja« je zasnovana kot štiriletni dodiplomski študij (240 ECTS kreditnih točk), čemur sledi enoletni magisterij (vsaj 60 ECTS kreditnih točk) (na nekaterih strokovnih področjih je to neobvezno).

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Schule > Für Pädagoginnen und Pädagogen >
Pädagogische Hochschulen

www.studienwahl.at

www.studiversum.at

Zasebna visoka šola in zasebna univerza

Zasebne visoke šole in univerze so zasebne ustanove, ki ponujajo visokošolski študij. Same se lahko odločijo, v kolikšni meri in kakšnem znesku se plačuje šolnina. Za **zasebno univerzo** sta značilna višja stopnja intenzivnosti raziskav in dejstvo, da lahko na njej tudi doktorirate. Zato lahko vsaka zasebna višja šola postane tudi zasebna univerza.

Trenutno (stanje junija 2022) je v Avstriji **17 zasebnih univerz**, vendar nobene zasebne visoke šole v skladu z novimi zakonskimi določbami (velja šele od 1.1.2021). Ponudba študijskih smeri na zasebnih univerzah sega od družbenih ved in ekonomije, prava, medicine in teologije do umetnosti in glasbe.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Hochschule & Universität > Hochschulsystem >
Privatuniversitäten

www.studienwahl.at

www.studiversum.at

Erasmus+

Odkrivanje Evrope in sveta

Erasmus+ je najuspešnejši in najbolj priljubljen program v Evropski uniji. Oblikoval je že celo generacijo. Že več kot 35 let Erasmus+ omogoča ljudem iz vse Evrope in širše, da pridobijo življenjske izkušnje in dragocene veščine. EU bo do leta 2027 zagotovila več kot 26 milijard evrov za Erasmus+. S tem bi bilo možno doseči več kot deset milijonov ljudi.

Program EU Erasmus+ zajema po **načelu vseživljenjskega učenja** ves izobraževalni spekter: splošno izobraževanje, poklicno izobraževanje, visokošolsko izobraževanje in izobraževanje odraslih. Poleg tega se financirajo projekti izmenjave mladih in ukrepi na področju športa.

V središču je vedno ideja evropske in mednarodne izmenjave ter čezmejnega spoznavanja. Erasmus+ ponuja priložnost za študij, učenje, poučevanje, pripravništvo ali skupno delo prek meja v drugi evropski državi – in včasih tudi zunaj nje. Program omogoča **mobilnost študentov, šolarjev, vajencev, učiteljev za nadaljnje usposabljanje vzgojiteljev in splošnega šolskega in univerzitetnega osebja**. Možne so tudi virtualne mobilnosti in mešani učni formati (kombinacija fizične in virtualne mobilnosti).

Erasmus+ spodbuja tudi mreženje med šolami, ustanovami za poklicno usposabljanje in nadaljnje izobraževanje ter visokošolskim izobraževanjem in izobraževanjem odraslih, mladinskimi organizacijami in podjetji.

Udeleženci v učnem procesu z izkušnjami v tujini ali čezmejnem projektom izboljšajo strokovne, jezikovne, socialne in medkulturne spretnosti. Program spodbuja **izmenjavo znanja in izkušenj** o pedagoških metodah, ustvarja večjo zavest o skupni Evropi in globlje razumevanje družbene, jezikovne in kulturne raznolikosti.

Poleg držav članic EU so v Erasmusu+ tudi Islandija, Lihtenštajn, Norveška, Severna Makedonija, Srbija in Turčija. Določenih aktivnosti pa se lahko udeležijo tudi nekatere druge države. Tako je na primer v visokošolskem in poklicnem izobraževanju mogoče postati mobilni po vsem svetu.

OeAD-GmbH je avstrijska nacionalna agencija za Erasmus+. Svetuje in skrbi za vse zainteresirane osebe in ustanove.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > EU/Internationales > Erasmus+

www.erasmusplus.at

Izobraževanje odraslih

Izobraževanje odraslih v Avstriji sestavlja **veliko število izobraževalnih organizacij** z različnimi cilji in izobraževalno ponudbo. **Izobraževalni spekter** sega od ponudb splošne izobrazbe, osnovnega izobraževanja in naknadno pridobivanje izobrazbe na šoli za drugo priložnost, poklicnih ponudb prek tečajev menedžmenta in izobrazbe za osebni razvoj do visokošolskega in univerzitetnega izobraževanja. Bistvenega pomena za udeležbo in uspeh nadaljnega izobraževanja je razvoj in izvajanje ponudb, usmerjenih k odraslim in ciljnim skupinam, ter visokokakovostno izobraževalno in poklicno svetovanje.

Šole za odrasle in osebe tretjega življenjskega obdobja

Ljudje, ki so že začeli svojo kariero ali so končali poklicno usposabljanje, imajo poleg svoje poklicne dejavnosti možnost pridobiti ustrezno izobrazbo v obliki učnih ponudb, ki temeljijo na potrebah. Ponudba sega od splošnih in poklicnih srednjih in višjih šol za odrasle do pripravljalnih tečajev, kolidžev in akademij. Poleg tega obstajajo **programi za izpopolnjevanje** na univerzah in visokih strokovnih šolah. Na slednjih se izvajajo tudi študijski programi visokih strokovnih šol za odrasle.

Organizacije

Organizacije za izobraževanje odraslih, ki jih financira Zvezno ministrstvo za izobraževanje, znanost in raziskave, kot npr. visoke šole, inštituti za poklicni razvoj, inštituti za razvoj podjetij in številne neprofitne regionalne organizacije za izobraževanje odraslih, ponujajo ukrepe tako splošnega kot tudi poklicnega **usposabljanja ter nadaljnega izobraževanja**. Pomembna naloga izobraževanja odraslih je razvoj in izvajanje ponudb, usmerjenih v odrasle in ciljne skupine, ter visokokakovostnih izobraževalnih in poklicnih nasvetov, da se omogoči

dostop do vseživljenjskega učenja z izobraževalnimi informacijami/nasveti, ki zagotavljajo osnovno izobraževanje, naknadno pridobivanje izobrazbe itd.

S posebnimi programi spodbujanja, kot sta *Izobraževalno svetovanje Avstrija* in *Pobuda za izobraževanje odraslih*, so na voljo brezplačne svetovalne in izobraževalne ponudbe za osnovno izobrazbo in nadomestilo obveznega šolanja.

Cilj pobude za izobraževanje odraslih je zagotoviti boljši dostop do trga dela in podpreti socialno vključevanje. Mladi in odrasli, ki živijo v Avstriji, lahko ne glede na svoje poreklo in izobrazbo brezplačno pridobijo osnovne veščine tudi po zaključku šolanja.

Tečaji

Tečaje za pripravo na **zaključek obveznega šolanja, poklicno maturo, zunanjo maturo in sprejemni izpit** ponujajo organizacije za izobraževanje odraslih po vsej Avstriji v obliki, prijazni za odrasle.

Kot del izpita za poklicno maturo se lahko v ustanovah za izobraževanje odraslih s priznanimi tečaji opravijo trije od štirih delnih izpitov za pripravo na izpit za poklicno maturo.

Izpite je treba opraviti z največ šestih kompetenčnih področij (štirje obvezni predmeti in dva od štirih izbirnih predmetov); kot del priznanih tečajev je mogoče opraviti največ pet izpitov za pripravo na izpit za zaključek obveznega šolanja. Ohranila se bo prejšnja oblika zunanjega izpita za pridobitev srednješolske diplome.

www.bmbwf.gv.at

> Themen > Erwachsenenbildung

www.erwachsenenbildung.at

Šolsko psihološko svetovanje

Nov pogum? Sveže ideje? Varnost?

Šolsko psihološko
svetovanje pomaga!

0800 211 320

Telefonska
vroča linija

Šolska psihologija – psihološko svetovanje za šolarje, učitelje in skrbnike

- Stopnjevanje učenja in motivacije
- Zaupanje in spretnost spoprijemanja
- Varnost izpitov
- Dobre možnosti v prihodnosti
- Psihosomatsko dobro počutje
- Izobraževalno svetovanje
- Perspektive in usmerjenost
- Umiritev situacije doma
- Meja med nasiljem in zaščito
- Obvladovanje kriznih situacij

V avstrijskem šolskem sistemu je šolska psihologija na voljo po vsej državi kot psihološko svetovalna služba direktorata za izobraževanje šolarjev, učiteljev, zakonitih skrbnikov in menedžerjev. Svetovalni centri se nahajajo v vseh izobraževalnih regijah. Uporaba šolskih psiholoških storitev je prostovoljna, brezplačna in zaupna.

Kako poteka postopek svetovanja?

Z nami lahko stopite v stik po telefonu ali e-pošti. Nato sledi določitev datuma za podroben posvet s šolskim psihologom. Svetovalni razgovor lahko opravite osebno v svetovalnem centru ali šoli, prek spleta ali po telefonu.

Telefonska vroča linija za vso državo (brezplačna in zaupna): 0800 211320

Šolska psihologija poleg izvajanja individualnega svetovanja usklajuje in podpira tudi psihosocialno svetovalno podporo prek drugih strokovnjakov v šolskem sektorju, kot so npr. študentski in izobraževalni svetovalci.

Šolska psihologija na Zveznem ministrstvu za izobraževanje, znanost in raziskave (BMBWF) in v zveznih deželah

Gradiščanska

Izobraževalna direkcija za Gradiščansko

Kernausteig 3, 7000 Eisenstadt

+43 2682 710-1015

schulpsychologie-burgenland@bildung-bgld.gv.at

www.bildung-bgld.gv.at > Service > Schulpsychologie

Koroška

Izobraževalna direkcija za Koroško

Kaufmanngasse 8, 9020 Klagenfurt

+43 50534 14001

abteilung4@bildung-ktn.gv.at

www.bildung-ktn.gv.at > Service > Schulpsychologie

Spodnje Avstrija

Izobraževalna direkcija za Spodnjo Avstrijo

Rennbahnstraße 29, 3109 St. Pölten

+43 2742 280-4720

psy.stpoelten-stadt@bildung-noe.gv.at

www.bildung-noe.gv.at > Schule und Unterricht > Schulpsychologie

Zgornjo Avstrija

Izobraževalna direkcija za Zgornjo Avstrijo

Sonnensteinstraße 20, 4040 Linz

+43 732 7071-2321

schulpsychologie@bildung-ooe.gv.at

www.bildung-ooe.gv.at > Schule und Unterricht > Schulpsychologie

Salzburg

Izobraževalna direkcija za Salzburg

Mozartplatz 8–10/III, 5020 Salzburg

+43 662 8083-5002

schulpsychologie@bildung-sbg.gv.at

www.bildung-sbg.gv.at > Service > Schulpsychologie

Štajerska

Izobraževalna direkcija za Štajersko

Körblergasse 23, 8011 Graz

+43 5 0248 345-450

schulpsychologie@bildung-stmk.gv.at

www.bildung-stmk.gv.at > Service > Schulpsychologie

Tirolska

Izobraževalna direkcija za Tirolsko

Südtiroler Platz 10–12/5, 6020 Innsbruck

+43 512 9012-9262

schulpsy@tsn.at

www.bildung-tirol.gv.at > Service > Schulpsychologie

Predarlška

Izobraževalna direkcija za Predarlško

Josef-Wolf-Platz 2, 6700 Bludenz

+43 5552 63863-242

schulpsychologie@bildung-vbg.gv.at

www.bildung-vbg.gv.at > Service > Schulpsychologie

Dunaj

Izobraževalna direkcija za Dunaj

Wipplingerstraße 28, 1010 Wien

+43 1 52 525-77505

schulpsychologie@bildung-wien.gv.at

www.bildung-wien.gv.at > Service > Schulpsychologie

Zvezno ministrstvo za izobraževanje, znanost in raziskave

(Zentrallehranstalten)

Freyung 1, 1010 Wien

+43 1 53120-2584

schulpsychologie@bmbwf.gv.at

www.schulpsychologie.at

**Kontaktne podatke vseh šolskih psiholoških svetovalnic
v avstrijskih okrožjih**

www.schulpsychologie.at > Beratungsstellen finden

Informacije o študentskem in izobraževalnem svetovanju

www.schulpsychologie.at/schuelerberatung

Psihološko svetovanje študentom

Psihološko svetovanje študentom – osrednja točka za psihološko svetovanje, podporo, pa tudi svetovanje pri izbiri študija za študente

- Psihološko svetovanje pri študijskih in psiholoških težavah
- V posebnih razmerah: krizni pogovori in pogovori o reševanju težav ter nadaljnje posredovanje posebnim ustanovam, ki obravnavajo izkušnje z begom in nasiljem
- Psihodiagnostika težav pri delu in uspešnosti, povezanih s študijem
- Svetovanje pri izbiri poklica in študija
- Individualne in skupinske obravnave
- Klepet in spletna svetovanja (tudi v angleščini)
- Short-term psychotherapy

Psihološko svetovanje študentom (PSB) obstaja že več kot 50 let. Študentom in bodočim študentom nudi svetovanje in psihološko podporo pri vprašanjih o izbiri študija ter psihološko podporo pri osebnih in študijskih težavah. Ponudba je brezplačna, na voljo je v šestih svetovalnih centrih na Dunaju, v Gradcu, Linzu, Salzburgu, Innsbrucku in Celovcu, pa tudi na spletni strani **www.studierendenberatung.at**, kjer jo izvajajo predvsem psihologi, ki so usposobljeni za opravljanje psihoterapevtskih storitev.

Kako poteka postopek svetovanja?

Stik z nami lahko navežete po telefonu, elektronski pošti, videotelefoniji ali prek spletnega klepeta na www.studierendenberatung.at. Če potrebujete celovitejše svetovanje ali psihološko pomoč, se lahko dogovorimo za podrobnejši posvet. To lahko storite osebno v eni od šestih svetovalnic, po telefonu ali na spletu.

Kontaktni podatki svetovalnih centrov

www.studierendenberatung.at

Druge storitvene
točke na Zveznem
ministrstvu za
izobraževanje,
znanost in raziskave
(BMBWF) in v zveznih
deželah

Informacije o šolah na Zveznem ministrstvu za izobraževanje, znanost in raziskave (BMBWF) in v zveznih deželah

Zvezno ministrstvo za izobraževanje, znanost in raziskave

Hotline 0810 205220

schulinfo@bmbwf.gv.at

www.bmbwf.gv.at > Themen > Schule > Beratungsangebote > Schulinfo

Gradiščanska

Izobraževalna direkcija za Gradiščansko

Kernausteig 3, 7000 Eisenstadt

+43 2682 710-1121

elisabeth.jakubiec@bildung-bgld.gv.at

www.bildung-bgld.gv.at

Koroška

Izobraževalna direkcija za Koroško

10.-Oktober-Straße 24, 9010 Klagenfurt

+43 5 0534-12200

christoph.kathollnig@bildung-ktn.gv.at

www.bildung-ktn.gv.at

Spodnja Avstrija

Izobraževalna direkcija za Spodnjo Avstrijo

Rennbahnstraße 29, 3109 St. Pölten

+43 2742 280-4444

susanne.schiller@bildung-noe.gv.at

christina.ueberbacher@bildung-noe.gv.at

www.bildung-noe.gv.at

Zgornjo Avstrija

Izobraževalna direkcija za Zgornjo Avstrijo

Sonnensteinstraße 20, 4040 Linz

+43 732 7071-2281 in -2271

schulservice@bildung-ooe.gv.at

www.bildung-ooe.gv.at

Salzburg

Izobraževalna direkcija za Salzburg

Mozartplatz 8–10, 5020 Salzburg

+43 662 8083-1059 in -1060

schulservice@bildung-sbg.gv.at

www.bildung-sbg.gv.at

Štajerska

Izobraževalna direkcija za Štajersko

Körblergasse 23, 8011 Graz

+43 5 0248 345-198 in -451

alexandra.ettinger@bildung-stmk.gv.at

thomas.pfingstner@bildung-stmk.gv.at

www.bildung-stmk.gv.at

Tirolska

Izobraževalna direkcija za Tirolsko

Heiligegeiststraße 7, 6020 Innsbruck

+43 512 9012-9167

office@bildung-tirol.gv.at

www.bildung-tirol.gv.at

Predarlška

Izobraževalna direkcija za Predarlško

Bahnhofstraße 12, 6901 Bregenz

+43 5574 44 449

christine.gmeiner@bildung-vbg.gv.at

www.bildung-vbg.gv.at

Dunaj

Izobraževalna direkcija za Dunaj

Wipplingerstraße 28, 1010 Wien

+43 1 52525-7700

bildungsberatung@bildung-wien.gv.at

www.bildung-wien.gv.at

Kontaktne osebe za osnovno šolstvo v zveznih deželah

Gradiščanska

Urad Gradiščanske deželne vlade
Abteilung 7 – Bildung, Kultur und Wissenschaft
Europaplatz 1, 7000 Eisenstadt
+43 57 600-2082
post.a7@bgld.gv.at

Referat Kindergarten
+43 57 600-2495
post.a7-bildung@bgld.gv.at

Koroška

Urad Koroške deželne vlade
Abteilung 6 – Bildung und Sport
Mießtaler Straße 1, 9021 Klagenfurt am Wörthersee
+43 50 536-16002
abt6.kinderbetreuung@ktn.gv.at

Spodnja Avstrija

Urad deželne vlade Spodnje Avstrije
Abteilung Kindergärten
Landhausplatz 1, 3109 St. Pölten
+43 2742 9005-13242
post.k5@noel.gv.at

Zgornja Avstrija

Urad deželne vlade Zgornje Avstrije
Abteilung Präs/7 – Elementarpädagogik
Bahnhofplatz 1, 4021 Linz
+43 732 7720-DW
bd-ooe.post@bildung-ooe.gv.at

Salzburg

Urad deželne vlade Salzburg
Abteilung 2 – Kultur, Bildung, Gesellschaft und Sport
Gstättengasse 10, 5020 Salzburg
+43 662 8042-2575
kultur-bildung@salzburg.gv.at

Referat 2/01 – Elementarbildung und Kinderbetreuung
+43 662 8042-5415 oz -2698
kinder@salzburg.gv.at

Štajerska

Urad Štajerske deželne vlade
Abteilung 6 – Bildung und Gesellschaft
Karmeliterplatz 2, 8010 Graz
+43 316 877-2099
abteilung6@stmk.gv.at

Referat Kinderbildung und -betreuung
Karmeliterplatz 2, 8010 Graz
+43 316 877-5499
fa6e@stmk.gv.at

Tirolska

Urad Tirolske deželne vlade
Abteilung Gesellschaft und Arbeit
Meinhardstraße 16, 6020 Innsbruck
+43 512 508-807804
gesellschaft.arbeit@tirol.gv.at

Elementarbildung
Heiligegeiststraße 7, 6020 Innsbruck
+43 512 508-7882
ga.elementarbildung@tirol.gv.at

Predarlška

Urad deželne vlade Predarlška
Abteilung Elementarpädagogik, Schule und Gesellschaft
Landhaus, 6900 Bregenz
+43 5574 511-22105
bildung.gesellschaft@vorarlberg.at

Dunaj

Mesto Dunaj
Thomas-Klestil-Platz 11, 1030 Wien
+43 1 277 55 55
post@ma10.wien.gv.at

MA 11 (Kinder- und Jugendhilfe)
Rüdengasse 11, 1030 Wien
+43 1 4000-8011
post@ma11.wien.gv.at

Informacije o univerzitetnem in visokošolskem sektorju

Avstrijska študentska zveza (ÖH)

ÖH je pravno zastopstvo vseh študentov v Avstriji. Kot taka ponuja obsežno paleto nasvetov in storitev, ki pokrivajo vsa področja študentskega življenja. Sem spada predvsem svetovanje tujim (bodočim) študentom v različnih jezikih.
www.oeh.ac.at

OeAD – Agencija za izobraževanje in internacionalizacijo

OeAD je avstrijska agencija za izobraževanje in internacionalizacijo. Kot taka izvaja mednarodne programe Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote, programe EU za bivanje v tujini in mednarodno sodelovanje. Zato OeAD ponuja obsežen nabor informacij, zlasti ko gre za vstop, bivanje, študij in štipendije.
www.oead.at
www.studyinaustria.at

Stipendium.at – štipendije za študente

Za finančno podporo študentom v Avstriji je zadolžen organ s šestimi uradi za štipendije na Dunaju, v Gradcu, Linzu, Salzburgu, Innsbrucku in Celovcu. Za to pa je treba izpolniti določene zahteve in upoštevati določene roke.
www.stipendium.at

Pregled ponudbe študijev v Avstriji

Pregled študijskih področij, ki jih lahko študirate na 73 univerzah v Avstriji, najdete na naslednjih spletnih straneh:

www.studienwahl.at

www.studiversum.at

www.studienplattform.at

Varuh študentskih pravic

Če imate vprašanja, težave in pritožbe glede študija na avstrijski univerzi, vam je varuh študentskih pravic na voljo za nasvet in podporo. Kontakt lahko vzpostavite neposredno prek njihove spletne strani

www.hochschulombudsmann.at

Svetovalni centri za karierno usmerjenost

Karierna usmerjenost

Portal „ibobb: Informacije, svetovanje in usmerjanje za poklic in izobraževanje“:
portal.ibobb.at

Karierni informacijski centri

Ustanoviteljica služba za trg dela oz. gospodarska zbornica v vseh zveznih deželah

www.ams.at/berufsinformation

www.wifi.at/karriere/bildungsberatung

Svetovalni centri za izobraževanje odraslih

Izobraževalno svetovanje za odrasle

Informacije in naslove izobraževalnih svetovalnih centrov najdete na
www.erwachsenenbildung.at oz www.bib-atlas.at

Broschüre erhältlich unter
pubshop.bmbwf.gv.at

auch in folgenden Sprachen:

Albanisch

Arabisch

Bosnisch/Kroatisch/Serbisch

Dari

Deutsch

Englisch

Polnisch

Rumänisch

Russisch

Türkisch

Ungarisch

Sonderedition für ukrainische Familien:
Erhältlich in Ukrainisch und Englisch